धितोपत्र बजार संचालन नियमावली, २०६४

धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ११६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारको स्वीकृति लिई नेपाल धितोपत्र बोर्डले देहायका नियमहरु बनाएको छ ।

परिच्छेद – १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः (१) यी नियमहरुको नाम "धितोपत्र बजार संचालन नियमावली, २०६४" रहेको छ ।

(२) यो नियमावली नेपाल धितोपत्र बोर्डले तोकेको मिति देखि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषाः विषय वा प्रसंङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,-

(क) "ऐन" भन्नाले धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ सम्झनु पर्छ ।

(ख) "बोर्ड" भन्नाले ऐनको दफा ३ बमोजिम स्थापना भएको नेपाल धितोपत्र बोर्ड सम्झनु पर्छ ।

(ग) "धितोपत्र बजार" भन्नाले धितोपत्र खरिदकर्ता तथा बिक्रेतालाई एकै ठाउँमा ल्याई निरन्तर रुपमा धितोपत्र खरिद, बिक्री वा विनिमय कार्य सम्पन्न गर्ने बजार, स्थान वा सुविधा सम्झनु पर्छ ।

(घ) "अनुमतिपत्र" भन्नाले धितोपत्र बजार संचालन गर्न ऐन बमोजिम बोर्डबाट प्रदान गरिएको अनुमतिपत्र सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "संचालक" भन्नाले धितोपत्र बजारको संचालक समितिको सदस्य सम्झनु पर्छ र सो शब्दले संचालक समितिको अध्यक्षलाई समेत जनाउनेछ ।

(च) "अध्यक्ष" भन्नाले धितोपत्र बजारको संचालक समितिको अध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।

(छ) "सदस्य" भन्नाले धितोपत्र बजारको सदस्यता प्राप्त धितोपत्र दलाल वा धितोपत्र व्यापारी सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद – २

सिफारिस तथा अनुमतिपत्र सम्बन्धी व्यवस्था

३. बोर्डको सिफारिस लिनुपर्ने : (१) धितोपत्र बजार संचालन गर्ने उद्देश्यले प्रचलित कानून बमोजिम सीमित दायित्वको संगठित संस्था संस्थापना गर्न चाहनेले त्यस्तो संस्था संस्थापना गर्नु अघि बोर्डबाट सिफारिस लिनुपर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम सिफारिस प्राप्त गर्न अनुसुची-१ बमोजिमको ढाँचामा अनुसुची-२ बमोजिमको निवेदन दस्तुर र प्रस्तावित धितोपत्र बजारको देहायको विवरण तथा कागजात सम्लग्न गरी बोर्डसमक्ष निवेदन दिनुपर्नेछ :-

(क) प्रस्तावित प्रबन्धपत्र र नियमावली,

(ख) सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन,

(ग) आगामी तीन आर्थिक वर्षको प्रक्षेपित वित्तीय विवरण समेत समावेश भएको तीन वर्षीय व्यावसायिक योजना,

(घ) संस्थापकहरु वीच धितोपत्र बजार संस्थापन गर्ने सम्बन्धमा कुनै सम्झौता भएको भए त्यस्तो सम्झौताको प्रतिलिपि,

(ङ) संस्थापकले ग्रहण गर्ने स्वामित्व सम्बन्धी विवरण,

(च) धितोपत्र बजार संस्थापन गर्न चाहने संस्थापक कम्पनी वा संगठित संस्थाको अनुसूची-३ बमोजिमको विवरण तथा कागजात,

(छ) धितोपत्र बजारको प्रथम संचालकको सम्बन्धमा अनुसूची-४ बमोजिमको विवरण,

(ज) धितोपत्र सुचिकरण, सदस्यता प्रदान, धितोपत्र कारोवार संचालन तथा कारोवार राफसाफ सम्बन्धमा अवलम्बन गरिने व्यवस्थाको संक्षिप्त विवरण,

(झ) धितोपत्र बजार संचालनका लागि तयार गरिने पूर्वाधार सम्बन्धी देहायको विवरणः-

१. कार्यालय रहने स्थान तथा कार्यालयले ओगटने क्षेत्रफल सम्बन्धी विवरण,

२. संगठन संरचना तथा कार्य बिभाजन सम्बन्धमा गरिने व्यवस्था,

३. धितोपत्र कारोवार संचालनका लागि तयार गरिने कारोवार स्थल, स्वचालित कारोवार तथा राफसाफ प्रणाली, कार्यालय उपकरण तथा प्रविधि सम्बन्धी विवरण,

४. धितोपत्र कारोबारको सुरक्षाका लागि गरिने व्यवस्था सम्बन्धी विवरण,

५. धितोपत्र बजार तथा कारोवारको सूचना प्रणाली तथा संचार साधन सम्बन्धमा गरिने व्यबस्था सम्बन्धी विवरण,

६. धितोपत्र कारोवारको अभिलेख राख्न तथा अभिलेखको सुरक्षा गर्न गरिने व्यवस्था ।

(ञ) धितोपत्र बजार संचालनका लागि तयार गरिने पूर्वाधार अनुसार धितोपत्र बजारले सदस्यता प्रदान गर्न सक्ने धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारीको अधिकतम संख्या ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम प्राप्त निवेदन जाँचबुझ गर्दा बोर्डले आवश्यक देखेमा निवेदकबाट थप विवरण वा कागजात माग गर्न वा कुनै विषयमा स्पष्ट गर्न लगाउन वा आवश्यकता अनुसार निवेदकसंग अन्तवार्ता समेत लिन सक्नेछ ।

(४) बोर्डले सिफारिस प्रदान गर्नु अघि उपनियम (२) वा (३) बमोजिम पेश गरेको विवरणमा कुनै परिवर्तन आएमा निवेदकले बोर्डलाई तुरुन्त जानकारी दिनुपर्नेछ ।

(५) उपनियम (२) बमोजिम प्राप्त निवेदन जाँचबुझ गर्दा ऐनले गरेको व्यवस्थाको आधारमा सिफारिसका लागि उपयुक्त देखेमा बोर्डले दर्ताका लागि सिफारिस प्रदान गर्नेछ ।

४. <u>अनुमतिपत्रका लागि निवेदन दिनुपर्नेः</u> (१) धितोपत्र बजार संचालन गर्ने उद्देश्यले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको संगठित संस्थाले त्यसरी दर्ता भएको मितिले छ महिना भित्र अनुमतिपत्रका लागि अनुसुची-५ बमोजिमको ढाँचामा बोर्डसमक्ष निवेदन दिनुपर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम दिने निवेदनसाथ अनुसुची-२ बमोजिमको अनुमतिपत्र दस्तुर बुझाएको प्रमाण र देहायको विवरण तथा कागजात समेत सम्लग्न भएको हुनु पर्नेछः-

(क) दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,

(ख) अनुमतिपत्र प्राप्त गर्ने सम्बन्धमा संचालक समितिले गरेको निर्णयको प्रतिलिपि,

(ग) चुक्ता पूँजी प्रमाणित गर्ने कागजात,

(घ) संगठित संस्था दर्ता भए देखिको अद्यावधिक बैंक स्टेटमेन्ट,

(ङ) कर दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,

(च) आर्थिक वर्ष समाप्त भएको भए प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएको ढाँचा र लेखामान अनुसार तयार गरिएको र लेखा परीक्षण भएको वित्तीय विवरण,

(छ) धितोपत्र सूचिकरण, धितोपत्र बजारको सदस्यता, धितोपत्र कारोवार संचालन तथा कारोवार राफसाफ सम्बन्धी बिनियमावलीको मस्यौदा,

(ज) संचालक तथा कर्मचारीले पालन गर्नुपर्ने आचार संहिताको मस्यौदा,

(झ) धितोपत्र बजार संचालनका लागि कुनै पूर्वाधार तयार गरिसकेको भए तत्सम्बन्धी विवरण,

(ञ) संस्थापकले ग्रहण गरेको स्वामित्व तथा शेयरको चुक्ता रकम सम्बन्धी विवरण,

(ट) कार्यकारी प्रमुखको सम्बन्धमा अनुसूची-४ बमोजिमको विवरण,

(ठ) नियम ३ बमोजिम सिफारिसका लागि पेश गरेको कागजात तथा विवरणमा कुनै परिवर्तन आएको भए सो सम्बन्धी विवरण,

(ड) बोर्डले समय समयमा तोकेको अन्य विवरण तथा कागजात ।

५. <u>अनुमतिपत्र प्रदान गर्ने:</u> (१) नियम ४ बमोजिम प्राप्त निवेदन र सम्लग्न विवरण तथा कागजात जाँचबुझ गर्दा बोर्डले आवश्यक देखेमा निवेदकसंग कुनै थप विवरण वा कागजात माग गर्न, पेश गरेको विवरण वा कागजात स्पष्ट गराउन वा संशोधन गर्न लगाउन सक्नेछ ।

(२) बोर्डले अनुमति पत्र प्रदान गर्नु अघि नियम ३ वा नियम ४ बमोजिम पेश गरेको विवरणमा कुनै परिवर्तन आएमा निवेदकले बोर्डलाई तुरुन्त जानकारी दिनुपर्नेछ ।

(३) निवेदकले निवेदनसाथ पेश गरेको विवरण तथा कागजातबाट धितोपत्र बजार संचालन गर्न ऐनको दफा ३८ तथा यस नियमावलीद्वारा निर्दिष्ट व्यवस्था पूरा गरेको देखिएमा अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा बोर्डले अनुमतिपत्र प्रदान गर्नेछ ।

६. <u>पूर्वाधार तयार गर्नुपर्ने:</u> (१) यस नियमावली बमोजिम अनुमतिपत्र प्राप्त धितोपत्र बजारले अनुमतिपत्र प्राप्त गरेको छ महिनाभित्र धितोपत्र बजार संचालनका लागि आवश्यक पूर्वाधार तयार गर्नुपर्नेछ ।

(२) धितोपत्र बजारले उपनियम (१) बमोजिमको समयभित्र आवश्यक पूर्वाधार तयार गर्न नसकी थप समय माग गरेमा बोर्डले बढीमा छ महिनाको समयावधि थप गरिदिन सक्नेछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम तोकिएको वा उपनियम (२) बमोजिम थप गरिएको समयभित्र धितोपत्र बजारले देहायका कुराहरु खुलाई बोर्डलाई जानकारी दिनुपर्नेछ :-

(क) नियम ३ को उपनियम (२) को खण्ड (झ) अनुसारका पूर्वाधार सम्बन्धमा धितोपत्र बजारले गरेको व्यवस्था सम्बन्धी विवरण,

(ख) अनुसूची-७ बमोजिमको ढाँचामा जनशक्ति व्यवस्था सम्बन्धी विवरण ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम जानकारी प्राप्त भएको तीस दिन भित्र धितोपत्र बजारले तयार गरेको पूर्वाधार सम्बन्धमा बोर्डले स्थलगत निरीक्षण तथा जाँचबुझ गर्नेछ ।

(५) उपनियम (४) बमोजिम निरीक्षण तथा जाँचबुझ गर्दा धितोपत्र बजारले तयार गरेको पूर्वाधार धितोपत्र बजार संचालनका लागि अपर्याप्त देखिएमा बोर्डले निश्चित समय तोकी धितोपत्र बजारलाई थप व्यवस्था गर्न लगाउन सक्नेछ ।

(६) धितोपत्र बजारले तयार गरेको पूर्वाधार सम्बन्धमा बोर्डले निरीक्षण तथा जाँचबुझ गरी सहमति प्रदान गरेपछि मात्र धितोपत्र बजारले बजार संचालन गर्न सक्नेछ ।

(७) धितोपत्र बजारले यस नियमावली बमोजिम अनुमति पत्र प्राप्त गरेको छ महिनाभित्र एक जना नियम पालना अधिकृत (कम्प्लायन्स अफिसर) तोकी बोर्डलाई जानकारी दिनुपर्नेछ ।

७. <u>संचालनमा रहेको धितोपत्र बजारले अनुमतिपत्र लिनुपर्ने :</u> (१) ऐन प्रारम्भ हुँदाका बखत संचालनमा रहेको नेपाल धितोपत्र विनिमय बजारले अनुमति पत्र प्राप्त गर्नको लागि अनुसुची-५ बमोजिमको ढाँचामा बोर्ड समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदन दिने धितोपत्र बजारले यो नियमावली लागू भएको छ महिनाभित्र अनुसुची-२ बमोजिमको अनुमतिपत्र दस्तुर बुझाएको प्रमाण र ऐन तथा यो नियमावली अनुकूल हुने गरी तयार गरिएको देहायका विवरण तथा कागजात पेश गर्नु पर्नेछ :-

(क) अनुमतिपत्र प्राप्त गर्ने सम्बन्धमा संचालक समितिले गरेको निर्णयको प्रतिलिपि,

(ख) प्रवन्धपत्र तथा नियमावलीको प्रतिलिपि,

(ग) धितोपत्र बजारको सदस्य सम्बन्धी प्रस्तावित विनियमावली,

(घ) धितोपत्र सूचिकरण सम्बन्धी प्रस्तावित विनियमावली,

(ङ) धितोपत्र कारोवार संचालन तथा कारोवार राफसाफ सम्बन्धी प्रस्तावित विनियमावली,

(च) संगठन ढाँचा तथा कार्य विभाजन सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण,

(छ) धितोपत्र बजार संचालनका लागि उपलब्ध पूर्वाधारहरुका आधारमा धितोपत्र बजारले सदस्यता प्रदान गर्न सक्ने धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारीको अधिकतम संख्या,

(ज) अनुसूची-७ बमोजिमको ढाँचामा नेपाल धितोपत्र विनिमय बजारको जनशक्ति सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण,

(झ) संचालक तथा कर्मचारीको आचार संहिता ।

(३) उपनियम (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि ऐन प्रारम्भ हुँदाका बखत कायम रहेको नेपाल धितोपत्र विनिमय बजारले साविकमा बुझाएको धितोपत्र बजार संचालन गर्ने अनुमतिपत्र दस्तुर कट्टा गरी बाँकी दस्तुर मात्र बुझाउन सक्नेछ ।

(४) ऐन प्रारम्भ हुँदाका बखत संचालनमा रहेको नेपाल धितोपत्र विनिमय बजारले अनुमतिपत्र प्राप्त गरेको छ महिना भित्र एक जना नियम पालना अधिकृत (कम्प्लायन्स अफिसर) तोकी बोर्डलाई जानकारी दिनुपर्नेछ ।

८. अनुमतिपत्र नवीकरण: धितोपत्र बजारले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिनाभित्र अनुसुची-२ बमोजिमको बार्षिक शुल्क सहित अनुसूची-८ बमोजिमको ढाँचामा बोर्ड समक्ष निवेदन दिई अनुमति पत्र नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।

९. अनुमतिपत्र निलम्बन वा खारेजः (१) धितोपत्र बजारको अनुमतिपत्र निलम्बन, खारेज वा अन्य कारवाही सम्बन्धी व्यवस्था नेपाल धितोपत्र बोर्ड सम्बन्धी नियमावली अनुसार हुनेछ ।

(२) बोर्डले धितोपत्र बजारको अनुमतिपत्र निलम्बन वा खारेज गर्दा राफसाफ हुन बाँकी धितोपत्र कारोबार तथा दायित्व लगायतका सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था समेत तोकिदिन सक्नेछ ।

परिच्छेद – ३

धितोपत्र बजारको विनियमावली सम्बन्धी ब्यवस्था

१०. विनियमावलीमा समावेश हुनुपर्ने व्यवस्था: (१) धितोपत्र बजारले विनियमावलीमा कम्तीमा देहायका व्यवस्थाहरु समावेश गरेको हुनुपर्नेछ :-

(क) धितोपत्र सूचिकरण सम्बन्धी बिनियमावलीमा,-

१. धितोपत्रको किसिम अनुसार सूचिकरणको स्तर, सुचिकरण प्रकृया, सूचिकरण स्थगन, सूचिकरण खारेजी तथा पुनः सूचिकरण सम्बन्धी व्यवस्था,
२. सुचिकृत संगठित संस्थाले पालना गर्नुपर्ने शर्त सम्बन्धी व्यवस्था,
३. सूचिकृत संगठित संस्थाको आवधिक बित्तिय विवरण तथा अन्य सूचना प्राप्त गर्ने तथा लगानीकर्ताको जानकारीको लागि त्यस्ता सूचना तथा विवरण प्रवाह गराउने व्यवस्था,
४. सूचिकृत संगठित संस्थाको वर्गीकरण गर्ने भएमा सो सम्बन्धी आधार,
५. धितोपत्रको सूचीकरण शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था ।
६. सूचिकृत संगठित संस्थाको सुशासन सम्बन्धी व्यवस्था,
७. सूचीकृत संगठित संस्था तथा सूचिकृत धितोपत्र सम्बन्धी अभिलेख राख्ने व्यवस्था ।

(ख) धितोपत्र बजारको सदस्यता सम्बन्धी विनियमावलीमा,-

१. सदस्यता प्रदान तथा नवीकरण सम्बन्धी व्यवस्था,
२. सदस्यता शुल्क, सदस्यता नविकरण तथा सदस्यबाट प्राप्त गर्ने अन्य शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था,
३. सदस्यको अनुगमन तथा निरीक्षणसम्बन्धी व्यवस्था,

४. कुनै अनियमित कार्य गरेमा वा ऐन र सो अन्तर्गतको नियम तथा विनियमले गरेको व्यवस्थाको पालना नगरेमा सदस्यलाई अनुशासित गराउने वा अन्य आवश्यक कारवाही सम्बन्धी प्रकृया र व्यवस्था,
५. सदस्यले ग्राहकको सम्बन्धमा राख्नुपर्ने विवरण सम्बन्धी व्यवस्था ।

(ग) धितोपत्र कारोबार संचालन तथा कारोवार राफसाफ सम्बन्धी बिनियमावलीमा,-

१. धितोपत्र कारोबार संचालन प्रकृया तथा कारोबार स्थल सम्बन्धी व्यवस्था,
२. धितोपत्र कारोवारको हिसाब फछ्र्यौट, राफसाफ तथा धितोपत्रको नामसारी सम्बन्धी व्यवस्था,
३. लगानीकर्ता तथा धितोपत्र कारोबार सम्बन्धी अभिलेख तथा कागजात व्यवस्थित तथा सुरक्षित राख्ने सम्बन्धी व्यवस्था,
४. ग्राहकको आदेश र कारोवारको करार नोट जारी सम्बन्धी व्यवस्था,
५. धितोपत्र कारोबारको अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्था,
६. धितोपत्रको बजार मूल्य अस्वाभाविक रुपमा परिवर्तन भएको अवस्थामा कारोवार स्थगन गर्ने प्रकृया सम्बन्धी व्यवस्था,
७. धितोपत्र कारोबार सम्बन्धमा सदस्य वीचको आपसी विवाद तथा लगानीकर्ताको गुनासा व्यवस्थापन सम्बन्धी व्यवस्था,
८. लगानीकर्ताको जानकारीका लागि धितोपत्र कारोबार तथा बजार सम्बन्धी अन्य जानकारी प्रवाह गराउने व्यवस्था तथा प्रकृया,
९. धितोपत्र कारोबार गरी समयमै राफसाफ गर्न नसकेमा वा धितोपत्रको खराव हस्तान्तरण (ब्याड डेलिभरी) को अवस्था भएमा सम्बन्धित सदस्य उपर गरिने कारवाही र राफसाफका लागि अवलम्बन गरिने व्यवस्था,
१०. बिभिन्न किसिमका धितोपत्रको फरक फरक कारोवार गर्ने भए तत्सम्बन्धी व्यवस्था,
११. रकम तथा प्रमाणपत्र लेनदेन तथा कारोवार सम्बन्धमा सदस्यले ग्राहकलाई दिनुपर्ने निस्सा, सूचना तथा जानकारी सम्बन्धी व्यवस्था,
१२. सदस्यले धितोपत्र कारोबार गर्नु अघि राख्नुपर्ने धरौटी सम्बन्धी व्यवस्था ।

(२) धितोपत्र बजारले उपनियम (१) बमोजिम बनाएका बिनियमहरु बोर्डबाट स्वीकृती लिएर मात्र लागू गर्नु पर्नेछ ।

(३) बोर्डले निश्चित समय तोकी धितोपत्र बजारको बिनियमावलीमा संशोधन गर्नुपर्ने व्यहोरा समेत उल्लेख गरी विनियमावली संशोधन गर्न वा आवश्यकता अनुसार नयाँ बिनियमावली बनाउन आदेश दिएमा तोकिएको समयभित्र धितोपत्र बजारले संशोधित वा नयाँ बिनियमावलीको मस्यौदा तयार गरी स्वीकृतीको लागि वोर्ड समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद – ४

पूँजी तथा स्वामित्व सम्बन्धी ब्यवस्था

११. धितोपत्र बजारको पूँजीः (१) धितोपत्र बजारको चुक्ता पूँजी कम्तीमा पाँच करोड रुपैयाँ हुनुपर्नेछ ।

(२) बोर्डले धितोपत्र कारोबारको स्थिति र धितोपत्र बजारको आर्थिक श्रोतको आवश्यकता हेरी उपनियम (१) बमोजिम तोकिएको पूँजी बृद्धि गर्नुपर्ने गरी तोकिदिन सक्नेछ ।

१२. धितोपत्र बजारको स्वामित्वः (१) बैंक, वित्तीय संस्था, धितोपत्र व्यवसायी तथा सूचिकृत संगठित संस्थाले मात्र धितोपत्र बजारको शेयर ग्रहण गर्न सक्नेछ ।

(२) कुनै एक कम्पनी वा संगठित संस्थाले धितोपत्र बजारको कूल शेयर पूँजीको दश प्रतिशत भन्दा बढी अंश ग्रहण गर्न पाउने छैन ।

(३) उपनियम (१) तथा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि ऐन प्रारम्भ हुँदाका बखत संचालनमा रहेको नेपाल धितोपत्र विनिमय बजारको हकमा नेपाल सरकार, नेपाल राष्ट्र बैंक तथा नेपाल औद्योगिक विकास निगमले अन्यथा व्यवस्था नगरेसम्म हालको स्वामित्व संरचना कायम राख्न बाधा पर्ने छैन ।

(४) उपनियम (२) बमोजिम तोकिएको अधिकतम स्वामित्वको सीमामा बोर्डले आवश्यकता अनुसार हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

(५) यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि बोर्डले नेपाल सरकारको स्वीकृती लिई आवश्यक शर्त तथा प्रकृया तोकी उपनियम (१) मा उल्लिखित कम्पनी वा संगठित संस्था बाहेकका अन्य पक्षले समेत धितोपत्र बजारको शेयर ग्रहण गर्न सक्ने व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

(६) विदेशी कम्पनी वा संगठित संस्थाले धितोपत्र बजारको स्वामित्व ग्रहण गर्ने भएमा प्रचलित कानून बमोजिम नेपालमा लगानी वा व्यवसाय गर्न अनुमति प्राप्त गरेको वा नेपाल सरकारले स्वीकृती दिएको हुनु पर्नेछ ।

१३. स्वामित्व ग्रहण गर्न नसक्ने अवस्थाः देहायको अवस्था भएको कम्पनी वा संगठित संस्था धितोपत्र बजारको शेयर स्वामित्व ग्रहण गर्न योग्य हुने छैनः-

(क) साहूको ऋण तिर्न नसकी दामासाहीको कारवाहीमा परेको,

(ख) प्रचलित कानून बमोजिम कर दाखिला गर्ने प्रयोजनका लागि आय विवरण पेश नगरेको,

(ग) वित्तिय विवरण सार्वजनिक गर्नुपर्ने कम्पनी वा संगठित संस्थाको हकमा लगातार तीन वर्षसम्म लेखा परीक्षण भएको बित्तीय विवरण सार्वजनिक नगरेको,

(घ) अर्को कुनै धितोपत्र बजारको शेयरधनी रहेको ।

१४. स्वामित्व हस्तान्तरण सम्बन्धी व्यवस्थाः (१) धितोपत्र बजारको शेयरधनीले आफूले ग्रहण गरेको शेयर अनुमतिपत्र प्राप्त भएको मितिले तीन वर्ष पूरा नभए सम्म बिक्री गर्न सक्ने छैन ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम तोकिएको समय समाप्त भई धितोपत्र बजारको कुनै शेयर बिक्री भएकोमा त्यस्तो शेयर बिक्री भएको मितिले एक वर्ष पुरा नभए सम्म पुनः बिक्री गर्न सकिने छैन ।

(३) धितोपत्र बजारको शेयरधनीले आफूले ग्रहण गरेको शेयर बिक्री गर्न चाहेमा सम्बन्धित धितोपत्र बजार मार्फत सहमतीका लागि बोर्ड समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम दिने निवेदनसाथ शेयर खरीद गर्न चाहने कम्पनी वा संगठित संस्थाको अनुसूची-३ बमोजिमको विवरण तथा कागजात समेत सम्लग्न गर्नुपर्नेछ ।

(५) उपनियम (३) बमोजिमको निवेदन र सम्लग्न विवरण तथा कागजात जाँचबुझ गर्दा बोर्डले आवश्यक देखेमा थप विवरण वा कागजात माग गर्न वा कुनै विषयमा स्पष्ट गर्न लगाउन सक्नेछ ।

(६) उपनियम (३) बमोजिम पेश भएको निवेदन तथा संलग्न विवरण तथा कागजातको जाँचबुझ गरी बोर्डले ऐन तथा यस नियमावलीको अधीनमा रही शेयर बिक्रीको लागि सहमती प्रदान गर्नेछ ।

(७) यस नियममा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो नियमावली प्रारम्भ हुँदाका बखत नेपाल धितोपत्र विनिमय बजारको शेयरधनी रहेको नेपाल सरकार, नेपाल राष्ट्र बैंक तथा नेपाल औद्योगिक विकास निगमलाई शेयर बिक्री गर्ने सम्बन्धमा यस नियमको बन्देज रहने छैन ।

१५. शेयर बिक्री गर्नुपर्ने : (१) यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि धितोपत्र व्यवसायीको कार्य गर्न बोर्डबाट प्रदान गरिएको अनुमतिपत्र खारेज भएमा वा धितोपत्र सूचिकरण गराएका संगठित संस्थाको धितोपत्रको सूचिकरण खारेज भएमा सम्बन्धित कम्पनी वा संगठित संस्थाले आफूले ग्रहण गरेको धितोपत्र बजारको शेयर अनुमतिपत्र वा सूचिकरण खारेज भएको मितिले तीन महिनाभित्र बिक्री गरिसक्नु पर्नेछ ।

(२) यो नियमावली प्रारम्भ हुँदाका बखत धितोपत्र व्यवसायीको अनुमतिपत्र खारेज भैसकेको कम्पनी वा संगठित संस्थाले यो नियमावली प्रारम्भ भएको छ महिनाभित्र आफूले ग्रहण गरेको धितोपत्र बजारको शेयर बिक्री गरिसक्नु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) वा (२) बमोजिम शेयर बिक्री गर्न नसकेमा सम्बन्धित कम्पनी वा संगठित संस्थाले ग्रहण गरेको शेयर धितोपत्र बजारले लिई तीन महिना भित्र यस नियमावली बमोजिम योग्यता पूरा भएको कम्पनी वा संगठित संस्थालाई बोल कबोल प्रणालीबाट बिक्री गरिदिनु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम शेयर बिक्री हुन नसकेमा बोर्डलाई जानकारी दिई धितोपत्र बजारले अन्य वैकल्पिक व्यवस्था अवलम्बन गर्न सक्नेछ ।

(५) यस नियम बमोजिम धितोपत्र बजारको शेयर बिक्री गर्दा यस नियमावली बमोजिम योग्यता पूरा भएको कम्पनी वा संगठित संस्थालाई मात्र बिक्री गर्नु पर्नेछ र त्यसरी बिक्री गरेको एक महिनाभित्र शेयर खरीद गर्ने कम्पनी वा संगठित संस्थाको सम्बन्धमा अनुसूची-३ बमोजिमको विवरण र कागजात तथा बोल कबोल प्रणालीबाट शेयर बिक्री गरिएको भए सो सम्बन्धी सम्पूर्ण विवरण सहित धितोपत्र बजारले बोर्डलाई जानकारी दिनुपर्नेछ ।

परिच्छेद – ५

संचालक तथा कार्यकारी प्रमुख सम्बन्धी व्यवस्था

१६. संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको योग्यता: धितोपत्र बजारको संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको योग्यता देहाय बमोजिम हुनुपर्नेछ :-

(क) धितोपत्र बजारको कार्यकारी प्रमुख तथा कम्तीमा दुई तिहाइ संचालक अर्थशास्त्र, वाणिज्य शास्त्र, वित्त, लेखा, व्यवस्थापन वा वाणिज्य कानून बिषयमा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कम्तीमा स्नातकोत्तर वा चार्टर्ड एकाउन्टेन्सी वा सो सरहको उपाधी हासिल गरी पूँजी बजार वा उद्योग वा बाणिज्य वा बित्त वा लेखा वा कानून वा व्यवस्थापन क्षेत्रहरु मध्ये कुनै एक वा एक भन्दा बढी क्षेत्रमा कम्तीमा पाँच बर्षको अनुभव हासिल गरेको,

(ख) नेपाल सरकारले स्वीकृती दिएकोमा बाहेक नेपाली नागरिक भएको ।

१७. संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको अयोग्यता: देहायको अयोग्यता भएको व्यक्ति धितोपत्र बजारको संचालक वा कार्यकारी प्रमुख हुन सक्ने छैन :-

(क) बहुलाएको वा मानसिक सन्तुलन ठीक नभएको,

(ख) नैतिक पतन देखिने फौज्दारी अभियोगमा कसुरदार ठहरिएको भए सजाँय भुक्तान भएको मितिले पाँच बर्ष पूरा नभएको,

(ग) भ्रष्टाचार वा ठगीको कसूरमा अदालतबाट सजाँय पाएको भए सजाँय भुक्तान भएको मितिले पाँच बर्ष पूरा नभएको,

(घ) आफू वा आफू संचालक वा कार्यकारी प्रमुख रहेको कम्पनी वा संगठित संस्था साहूको ऋण तिर्न नसकी दामासाहीमा परेको भए दामासाहीमा परेको पाँच वर्ष पूरा नभएको,

(ङ) प्रचलित कानून बमोजिम कर दाखिला नगरेको वा प्रचलित कानून बमोजिम कर दाखिला गर्ने प्रयोजनका लागि आय विवरण पेश नगर्ने कम्पनी वा संगठित संस्थाको संचालक वा कार्यकारी प्रमुख रहेको,

(च) आफू वा आफू संचालक वा कार्यकारी प्रमुख रहेको कम्पनी वा संगठित संस्था कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा रहेको,

(छ) लगातार तीन वर्षसम्म लेखा परीक्षण भएको बित्तीय विवरण सार्वजनिक नगर्ने सार्वजनिक निष्काशन गरेका संगठित संस्थाको संचालक वा कार्यकारी प्रमुख रहेको,

(ज) अर्को कुनै धितोपत्र बजारमा आधारभूत शेयरधनी रहेको वा कुनै लाभको पद ग्रहण गरेको ।

१८. योग्यता सम्बन्धी व्यवस्थाको निरन्तरता : (१) धितोपत्र बजारले आफ्नो संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको योग्यता सम्बन्धी व्यवस्था अनुमति पत्रको अवधि भर निरन्तर रुपमा कायम राख्नुपर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम योग्यता सम्बन्धी व्यवस्था कायम नरहेमा त्यसरी कायम नभएको मितिबाट सम्बन्धित संचालक वा कार्यकारी प्रमुख स्वतः हटेको मानिनेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिमको अवस्था परेमा धितोपत्र बजारले बोर्डलाई तुरुन्त जानकारी दिई त्यस्तो अवस्था भएको तीस दिनभित्र धितोपत्र बजारले ऐन तथा यस नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम कार्यकारी प्रमुख वा संचालकको नियुक्ति गरी बोर्डलाई जानकारी दिनुपर्नेछ ।

१९. संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको नियुक्तिः (१) धितोपत्र बजारका संचालकहरुले आफू मध्येबाट संचालक समितिको अध्यक्षको चयन गर्नेछन् ।

(२) धितोपत्र बजारको कार्यकारी प्रमुखको नियुक्ति संचालक समितिले गर्नेछ ।

(३) एकै कम्पनी वा संगठित संस्थाबाट एक जना भन्दा बढी धितोपत्र बजारको संचालक हुन सक्ने छैन ।

(४) धितोपत्र बजारले यस नियमावली बमोजिम अनुमतिपत्र प्राप्त गरेको तीन महिना भित्र आफ्नो संचालक समितिमा देहाय बमोजिम योग्यता पुगेका कम्तीमा दुई जना स्वतन्त्र संचालक नियुक्त गर्नुपर्नेछ :-

(क) नियम १६ मा तोकिए बमोजिम संचालक हुने योग्यता पुगेको तथा नियम १७ बमोजिमको अयोग्यता नरहेको,

(ख) धितोपत्र बजार वा धितोपत्र व्यवसायी वा उक्त संस्थाहरुको शेयर ग्रहण गर्ने कम्पनी वा संगठित संस्थामा स्वामित्व वा कुनै लाभको पदमा नरहेको,

(ग) सूचिकृत संगठित संस्थाको आधारभूत शेयरधनी नभएको ।

(५) उपनियम (४) बमोजिम स्वतन्त्र संचालक नियुक्ति गर्नु अघि त्यस्तो संचालकको योग्यता पूरा भएको व्यहोरा सहित धितोपत्र बजारले बोर्डलाई जानकारी दिनुपर्नेछ ।

(६) धितोपत्र बजारमा नयाँ संचालक वा कार्यकारी प्रमुख नियुक्त भएमा त्यसरी नियुक्त भएको सातदिन भित्र बोर्डलाई जानकारी दिनुपर्नेछ ।

(७) उपनियम (५) वा (६) बमोजिम जानकारी दिंदा संचालक वा कार्यकारी प्रमुखको अनुसूची-४ बमोजिमको विवरण समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।

(८) ऐन प्रारम्भ हुँदाका बखत संचालनमा रहेको नेपाल धितोपत्र विनिमय बजारले यो नियमावली लागू भएको मितिले एक बर्ष भित्र बोर्डलाई जानकारी दिई उपनियम (४) बमोजिम योग्यता पुगेको स्वतन्त्र संचालक नियुक्त गर्नुपर्नेछ ।

२०. संचालक समितिको बैठकः (१) धितोपत्र बजारको संचालक समितिको बैठक बर्षमा कम्तीमा बाह्र पटक बस्नु पर्नेछ ।

तर दुईवटा बैठकको बीचको फरक दुई महिना भन्दा बढी हुनु हुँदैन ।

(२) कम्तीमा एक तिहाई संचालकले लिखित अनुरोध गरेमा अध्यक्षले जुनसुकै बखत संचालक समितिको बैठक बोलाउनु पर्नेछ ।

(३) कुनै संचालकको निजी स्वार्थ भएको कुनै प्रस्ताव उपर बैठकमा छलफल हुने भएमा सो बैठकमा त्यस्तो संचालकले भाग लिन पाउने छैन ।

२१. संचालनमा रहेको धितोपत्र बजारका लागि लागू नहुनेः यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि नेपाल सरकार, नेपाल राष्ट्र बैंक तथा नेपाल औद्योगिक विकास निगमले ग्रहण गरेको नेपाल धितोपत्र विनिमय बजारको शेयर बिक्री नगरेसम्म संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको नियुक्ति सम्बन्धमा यस नियमावलीको व्यवस्था लागू हुने छैन ।

परिच्छेद –६

धितोपत्र कारोबार सम्बन्धी व्यवस्था

२२. दर्ता भएको धितोपत्र मात्र कारोवार गराउनुपर्नेः (१) धितोपत्र बजारले ऐन अनुसार निष्काशन भएको धितोपत्रको कारोवार गराउनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि धितोपत्र बजारले नेपाल सरकारले जारी गरेको धितोपत्र र बोर्डले तोके बमोजिमका अन्य धितोपत्रको कारोवार गराउन वाधा पर्ने छैन ।

२३. सूचिकरण नभएको धितोपत्रको कारोबारः (१) धितोपत्र बजारले सूचिकरण नभएको वा सूचिकरण खारेज भएको धितोपत्रको खरीद, बिक्री वा विनिमय सम्बन्धी कारोबार व्यवस्थाका लागि ओभर द काउन्टर बजार संचालन गर्न सक्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम कारोबार व्यवस्था गर्ने भएमा कारोबारको प्रकृया र व्यवस्था सम्बन्धी विवरण संलग्न गरी स्वीकृतीका लागि बोर्ड समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम प्राप्त निवेदन उपर जाँचबुझ गरी उपयुक्त देखिएमा बोर्डले स्वीकृती प्रदान गर्न सक्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम स्वीकृती प्रदान गर्दा बोर्डले आवश्यकता अनुसार शर्त तोकिदिन सक्नेछ ।

२४. धितोपत्र बजारले कारोबार दस्तुर उठाउनेः (१) ऐनको दफा ५० बमोजिम धितोपत्र बजारले बोर्डमा कारोबार दस्तुर बुझाउने प्रयोजनका लागि धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माताले धितोपत्र बजारमा जम्मा गरेको कारोवार दस्तुर वापतको रकम धितोपत्र बजारले प्रत्येक महिनाको मसान्त भित्र अघिल्लो महिनामा जम्मा भएको रकम बोर्डलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको म्याद भित्र रकम नबुझाउने धितोपत्र बजारले ऐनको दफा ५० को उपदफा (३) बमोजिमको व्याजसमेत जोडी हुन आउने एकमुष्ठ रकम त्यस्तो म्याद समाप्त भएको तीन महिना भित्र बुझाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद – ७

अभिलेख, जानकारी तथा विवरण प्रवाह सम्बन्धी व्यवस्था

२५. अभिलेख तथा विवरण राख्नुपर्नेः (१) धितोपत्र बजारले प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएको ढाँचा र लेखामान अनुसार लेखा राखी नाफा नोक्सान हिसाव, वासलात तथा नगद प्रवाह विवरण लगायतका वित्तीय विवरण तयार गर्नुपर्नेछ ।

(२) धितोपत्र बजारले प्रचलित कानून बमोजिम राख्नुपर्ने अभिलेख तथा विवरणका अतिरिक्त आफ्नो कार्यालयमा देहायबमोजिमको अभिलेख यथार्थ र दुरुस्त राख्नुपर्नेछः-

(क) साधारण सभा, संचालक समिति तथा विभिन्न स्थायी समितिको निर्णय पुस्तिका,

(ख) धितोपत्र बजारको सदस्य तथा प्रतिनिधि सम्बन्धी विवरण,

(ग) सूचीकृत संगठित संस्था तथा सूचिकृत धितोपत्र सम्बन्धी विवरण,

(घ) सूचिकृत कम्पनीबाट प्राप्त बित्तिय विवरण तथा मूल्य सम्वेदनशील सूचना, जानकारी तथा विवरण सम्बन्धी अभिलेख,

(ङ) धितोपत्र बजारमा कारोबार भएको संगठित संस्थाको नाम, प्रत्येक धितोपत्रको मूल्य र परिमाण, कारोबारमा संलग्न व्यवसायी, कारोबार क्रम संख्या लगायतका विवरण,

(च) बोर्डले समय समयमा तोकिदिएको अन्य विवरण ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम राख्नुपर्ने अभिलेखको ढाँचा बोर्डले तोकिदिन सक्नेछ ।

२६. <u>विवरण तथा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने</u>: (१) धितोपत्र बजारले देहाय बमोजिमको जानकारी, विवरण तथा प्रतिवेदन देहाय अनुसारको समयभित्र बोर्ड समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ :-

(क) प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिनाभित्र उक्त आर्थिक वर्षको लेखा परीक्षण भएको वित्तीय विवरणका साथै उक्त आर्थिक वर्षमा गरेको काम कारबाही सम्बन्धी वार्षिक प्रतिवेदन,
(ख) प्रत्येक त्रैमासिक अवधि समाप्त भएको तीस दिनभित्र त्रैमासिक प्रतिवेदन,
(ग) प्रत्येक दिन भएको कारोबारको विवरण सोही दिन वा भोलिपल्ट कारोबार शुरु हुनु अगावै,
(घ) साधारण सभा समाप्त भएको मितिले तीस दिनभित्र साधारण सभामा पेश गरिएको प्रस्ताव तथा भएका निर्णय सम्बन्धी विवरण,
(ङ) धितोपत्र बजारले सदस्यता निलम्बन गरेमा, निलम्बन फुकुवा वा सदस्यता खारेज गरेमा त्यसरी सदस्यता निलम्बन, निलम्बन फुकुवा वा खारेज गरेको सात दिनभित्र सम्बन्धित व्यवसायीको नाम, कारवाहीको विवरण तथा कारवाही गर्नुपरेको कारण सहितको विवरण,
(च) बोर्डबाट माग भए अनुसार संचालक समिति तथा धितोपत्र बजारले गठन गरेको धितोपत्र सूचिकरण, धितोपत्र बजारको सदस्यता, धितोपत्र कारोबार सञ्चालन तथा कारोबार राफसाफ, सुपरिवेक्षण तथा अनुशासन लगायतका बिषयका समितिको निर्णय बोर्डले तोकेको समय भित्र,
(छ) धितोपत्र बजारले धितोपत्र दलाल वा धितोपत्र व्यापारीको निरीक्षण गरेको अवस्थामा निरीक्षण समाप्त भएको तीस दिनभित्र तत्सम्बन्धी प्रतिवेदन,
(ज) बोर्डले समय समयमा तोकिदिएको अन्य सूचना, जानकारी तथा विवरण ।

(२) उपनियम (१) को खण्ड (क) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि म्याद भित्र धितोपत्र बजारले लेखा परीक्षण भएको वित्तिय विवरण पेश गर्न नसक्ने भएमा त्यस्तो विवरण पछि पेश गर्ने गरी व्यवस्थापनद्वारा प्रमाणित वित्तिय विवरण बोर्ड समक्ष पेश गर्न सक्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम व्यवस्थापनद्वारा प्रमाणित वित्तिय विवरण पेश गरिएको अवस्थामा पछि लेखा परीक्षण भएको वित्तिय विवरण पेश गर्दा व्यवस्थापनद्वारा प्रमाणित वित्तिय विवरण भन्दा फरक हुन गएका कुराहरु समेत समावेश गर्नुपर्नेछ ।

(४) उपनियम (१) को खण्ड (क), (ख) तथा (ग) बमोजिम धितोपत्र बजारले बोर्ड समक्ष पेश गर्नु पर्ने विवरण तथा प्रतिवेदनको ढाँचा र सो प्रतिवेदनमा उल्लेख हुनुपर्ने विवरण समेत बोर्डले तोकिदिन सक्नेछ ।

(५) ऐनको दफा ४६ मा तोकिएको जानकारीका अतिरिक्त धितोपत्र बजारले देहायका कुराको जानकारी बोर्डलाई तुरुन्त दिनुपर्नेछः-

(क) धितोपत्र बजारको सदस्यले ऐन र सो अन्तर्गतका नियम, बिनियम तथा निर्देशिकामा भएका व्यवस्थाको उल्लघंन गरेको थाहा हुन आएमा,
(ख) सूचिकृत धितोपत्रको कारोवार स्थगन, कारोबार स्थगन फुकुवा तथा सूचिकरण खारेज गरेमा,
(ग) संस्थापक, संचालक तथा कार्यकारी प्रमुख प्रचलित कानून बमोजिम कुनै कारवाहीमा परेमा,
(घ) संस्थापक, संचालक तथा कार्यकारी प्रमुख कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा परेमा,
(ङ) धितोपत्र बजारले धितोपत्र सूचिकरण, धितोपत्र बजारको सदस्यता, धितोपत्र कारोबार सम्बन्धमा कुनै समिति गठन गरेमा उक्त समितिको संरचना, काम कर्तव्य तथा अधिकार सम्बन्धी जानकारी,
(च) खण्ड (ङ) बमोजिम गठन गरिएको समितिको संरचना, काम कर्तव्य तथा अधिकार परिवर्तन गरेमा वा विघटन गरेमा,
(छ) धितोपत्र बजारको व्यवस्थापन वा संगठन ढाँचामा कुनै परिवर्तन भएमा ।

२७. लगानीकर्तालाई जानकारी गराउनुपर्ने : (१) धितोपत्र बजारले कुनै सूचिकृत धितोपत्रको कारोवार स्थगन वा कारोवार स्थगन फुकुवा गरेमा त्यस्तो कार्य गरेकै दिन वा भोलिपल्ट कारोबार शुरु हुनु अगावै सो सम्बन्धी जानकारी सार्वजनिक गर्नुपर्नेछ ।

(२) धितोपत्र बजारले कुनै धितोपत्र सूचिकरण वा सूचिकरण खारेज गरेमा त्यस्तो कार्य गरेकै दिन वा भोलिपल्ट कारोबार शुरु हुनु अगावै सो सम्बन्धी जानकारी सार्वजनिक गरी त्यस्तो कार्य गरेको सात दिनभित्र राष्ट्रियस्तरको पत्र पत्रिकामा प्रकाशन समेत गर्नुपर्नेछ ।

(३) धितोपत्र बजारले सदस्यता प्रदान वा सदस्यता निलम्बन वा निलम्बन फुकुवा वा सदस्यता खारेज गरेमा त्यस्तो कार्य गरेकै दिन वा भोलिपल्ट कारोबार शुरु हुनु अगावै सो सम्बन्धी जानकारी सार्वजनिक गरी सदस्यता प्रदान वा खारेजी गरेको अवस्थामा त्यस्तो कार्य गरेको सात दिनभित्र राष्ट्रियस्तरको पत्र पत्रिकामा प्रकाशन समेत गर्नुपर्नेछ ।

(४) धितोपत्र बजारले प्रत्येक दिन धितोपत्र बजारमा कारोबार भएको संगठित संस्थाको नाम, प्रत्येक धितोपत्रको मूल्य र परिमाण, कारोबारमा संलग्न व्यवसायी, कारोबार क्रम संख्या लगायतका विवरण खुलाई सोही दिन वा भोलिपल्ट कारोबार शुरु हुनु अगावै सार्वजनिक गर्नुपर्नेछ ।

(५) सूचिकृत कम्पनीबाट प्राप्त वित्तीय विवरणका साथै धितोपत्रको मूल्यमा असर पर्ने प्रकृतिका कुनै पनि सूचना, जानकारी तथा विवरण धितोपत्र बजारले तुरुन्त सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ ।

(६) धितोपत्र बजारले सार्वजनिक गर्नुपर्ने अन्य सूचना, जानकारी तथा विवरण बोर्डले समय समयमा तोकिदिन सक्नेछ ।

(७) उपनियम (५) बमोजिमका सूचना, जानकारी तथा विवरण प्राप्त भएको समय र सार्वजनिक गरिएको समय उल्लेख गरी धितोपत्र बजारले सो को अद्यावधिक अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद – ८

विविध

२८. धितोपत्र बजारले शाखा कार्यालय खोल्न सक्ने: धितोपत्र बजारले बोर्डको स्वीकृती लिई नेपाल राज्यको बिभिन्न स्थानमा शाखा कार्यालय खोल्न सक्नेछ ।

२९. धितोपत्र बजारले सदस्यता प्रदान गर्नुपर्ने: धितोपत्र दलाल वा धितोपत्र व्यापारीको रुपमा कार्य गर्न अनुमति पत्र प्राप्त कम्पनी वा संगठित संस्थाले धितोपत्र कारोवार गर्न बोर्डबाट प्राप्त अनुमति पत्र सहित धितोपत्र बजारको सदस्यताका लागि आवेदन गरेमा धितोपत्र बजारले एक महिना भित्र सदस्यता प्रदान गर्नुपर्नेछ ।

३०. प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीको संशोधन : (१) धितोपत्र बजारले आफ्नो प्रबन्धपत्र तथा नियमावली संशोधन गर्नु परेमा बोर्डको पूर्व सहमति लिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम सहमतिका लागि प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीमा गर्नुपर्ने संशोधनको व्यहोरा खुलाई बोर्ड समक्ष निवेदन दिनुपर्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम निवेदन पर्न आएमा बोर्डले सो को आवश्यकता र औचित्य हेरी सहमति प्रदान गर्नेछ ।

३१. कारवाहीमा परेको धितोपत्र बजार तथा सम्बद्ध व्यक्तिको अभिलेख राख्ने: (१) धितोपत्र सम्बन्धी कानून तथा बोर्डद्वारा जारी गरिएको निर्देशन वा आदेशको पालना नगरेको कारण ऐनको व्यवस्था बमोजिम कारवाहीमा परेको धितोपत्र बजार तथा सम्बन्धित कार्यकारी प्रमुख तथा संचालकको बोर्डले अभिलेख राख्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको अभिलेखमा समावेश भएको संगठित संस्था तथा व्यक्ति वा सो व्यक्ति संलग्न कुनै पनि कम्पनी वा संगठित संस्थालाई धितोपत्र सम्बन्धी कानून बमोजिम उपलब्ध हुने सेवामा बोर्डले रोक लगाउन सक्नेछ ।

३२. यसै नियमावली बमोजिम हुने: यस नियमावलीमा लेखिएको जतिमा यसै नियमावली बमोजिम र अरुमा ऐन अन्तर्गतका अन्य नियमावली बमोजिम हुनेछ ।

३३. खारेजी र बचाउ : (१) धितोपत्र कारोबार नियमावली, २०५० मा धितोपत्र बजार सम्बन्धमा व्यवस्था भएका सबै नियम खारेज गरिएको छ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम खारेज भएका नियम बमोजिम भए गरेका काम कारवाही यसै नियमावली बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसूची– १

(नियम ३ को उपनियम (२) संग सम्बन्धित)

<u>धितोपत्र बजार संचालन गर्ने संगठित संस्था दर्ता गर्न सिफारिसको लागि दिने निवेदनको ढाँचा</u>

मितिः............

श्री नेपाल धितोपत्र बोर्ड
. . . . ।

बिषयः धितोपत्र बजार संचालन गर्ने संगठित संस्थाको रुपमा दर्ता गर्न सिफारिस पाउँ ।

धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ र सो अन्तर्गत बनेका नियम, विनियम तथा अन्य प्रचलित कानूनको अधीनमा रही धितोपत्र बजार संचालन गर्ने इच्छा भएकोले धितोपत्र बजार संचालन गर्ने संगठित संस्था दर्ता गर्न सम्बन्धीत कार्यालयमा सिफारिस गरिदिनका लागि तोकिएको निवेदन दस्तुर, विवरण तथा कागजात यसै साथ संलग्न गरी यो निवेदन पेश गरेका छौ ।

हामीले धितोपत्र बजार संचालन गर्न तोकिएको योग्यता तथा व्यवस्थाहरु पुरा गरेका छौं । यस निवेदनसाथ सम्लग्न विवरण तथा कागजात सत्य तथ्य छन् र कुनै पनि विवरण जानीजानी लुकाएको वा बढाई चढाई प्रस्तुत गरेको छैन । लुकाएको वा गलत विवरण पेश गरेको ठहरेमा कानून बमोजिम सहुँला बुझाउँला ।

<u>प्रस्तावित धितोपत्र बजारको प्रथम संचालकहरु</u>

<u>नाम :</u>	<u>दस्तखतः</u>
१.	
२.	
३.	
४.	

अनुसूची– २

(नियम ३ को उपनियम (२), नियम ४ को उपनियम (२), नियम ७ को उपनियम (२) तथा नियम ८ संग सम्बन्धीत)

<u>निवेदन दस्तुर, अनुमतिपत्र दस्तुर तथा बार्षिक शुल्क</u>

१. सिफारिसको लागि निवेदन दस्तुर	रु. २५,०००।–
२. अनुमति पत्र दस्तुर	रु. ५,००,०००।–
३. वार्षिक शुल्क	रु. ३,००,०००।–

अनुसूची– ३

(नियम ३ को उपनियम (२) को खण्ड (च), नियम १४ को उपनियम (४) तथा नियम १५ को उपनियम (५) संग सम्बन्धीत)

धितोपत्र बजारको संस्थापन गर्न वा शेयर खरीद गर्न चाहने कम्पनी वा संगठित संस्था सम्बन्धी विवरण

१. दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,

२. प्रवन्धपत्र र नियमावलीको प्रतिलिपि,

३. कुनै विशेष ऐनद्वारा संस्था संस्थापना भएको भए सो ऐन र तत्सम्बन्धी नियम तथा विनियमको प्रति,

४. धितोपत्र बजारको शेयर ग्रहण गर्ने सम्बन्धमा संचालक समितिले गरेको निर्णयको प्रतिलिपि,

५. प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएको ढाँचा र लेखामान अनुसार तयार गरी लेखा परीक्षण भएको विगत तीन आर्थिक वर्षको वित्तीय विवरण तथा प्रत्येक वर्षमा गरेको काम कारवाही समेत समावेश गरिएको बार्षिक प्रतिवेदन,
(संस्थापना भएको तीन वर्ष पुरा नभएको कम्पनी वा संगठित संस्थाको हकमा उपलब्ध बर्षको वित्तिय विवरण तथा प्रतिवेदन पेश गर्न सकिनेछ ।)

६. चुक्ता पुँजीको पाँच प्रतिशत वा सो भन्दा बढी स्वामित्व ग्रहण गर्ने शेयरधनीको नाम, पूरा ठेगाना, सम्पर्क टेलिफोन तथा ग्रहण गरेको स्वामित्व विवरण,

७. कम्पनी वा संगठित संस्था कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा नरहेको उद्घोषण,

८. कम्पनी वा संगठित संस्था वा कम्पनी वा संगठित संस्थाको संचालक वा कार्यकारी प्रमुख उपर धितोपत्र सम्बन्धी कानून तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम कुनै कारवाही भएको वा भैरहेको भए सो सम्बन्धी विवरण,

९. कर दर्ता प्रमाण,

१०. अन्य कम्पनी वा संगठित संस्थामा स्वामित्व रहेको भए तत्सम्बन्धी विवरण,

११. नियम १३ बमोजिम धितोपत्र बजारको स्वामित्व ग्रहण गर्न अयोग्यता नरहेको उद्घोषण,

१२. संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखसम्बन्धी देहायका विवरण तथा कागजात,

(अ) पूरा नाम र ठेगाना,

(आ) अन्य कम्पनी वा संगठित संस्थामा स्वामित्व वा कुनै सम्लग्नता रहेको भए तत्सम्बन्धी विवरण ।

अनुसूची–४

(नियम ३ को उपनियम (२) को खण्ड (छ), नियम ४ को उपनियम (२) को खण्ड (ट) तथा नियम १९ को उपनियम (८) संग सम्बन्धीत)

संचालक/कार्यकारी प्रमुख सम्बन्धी विवरण

फोटो

१. नामः
२. स्थायी ठेगानाः ....अंचल...............जिल्ला .... गा. वि.स./न.पा./म. न. पा. टोल...............वडा नं........ब्लक नं......... फोन नंः.......... फ्याक्सः...........इमेल ....
३. हालको ठेगानाः ....अंचल..............जिल्ला .... गा. वि.स./न.पा./म. न. पा. टोल...............वडा नं........ब्लक नं......... फोन नंः......... फ्याक्सः...........इमेल ....
४. बाबुको नामः
५. बाजेको नामः
६. पति वा पत्निको नामः
७. शैक्षिक योग्यताः
८. व्यवसायिक अनुभवः
९. तालिमः
१०. अन्य कम्पनी वा संगठित संस्थामा स्वामित्व वा कुनै लाभको पदमा रहेको भए तत्सम्बन्धी विवरणः
११. धितोपत्र बजारको अन्य संचालक वा कार्यकारी प्रमुखसंग नाता सम्बन्ध भए सो सम्बन्धी विवरण,
१२. धितोपत्र दलाल वा धितोपत्र व्यापारीको संचालक, कार्यकारी प्रमुख वा प्रतिनिधिसँग नाता सम्बन्ध भए सो सम्बन्धी विवरण,
१३. आफू उपर वा आफू सम्बद्ध कुनै कम्पनी वा संगठित संस्था उपर धितोपत्र सम्बन्धि कानून तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम कुनै कारवाही भएको वा भैरहेको भए सो सम्बन्धी विवरणः
१४. धितोपत्र बजारको संचालक/कार्यकारी प्रमुख हुन योग्यता पूरा भएको तथा अयोग्यता नरहेको उद्घोषणः

दस्तखतः ....

सम्लग्न गर्नुपर्ने कागजातः

१. अघिल्लो आर्थिक बर्ष सम्मको कर दाखिला गरेको प्रमाण ।
२. कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा परेको भए त्यस्तो सूचीबाट हटेको प्रमाणित गर्ने कागजात ।
३. योग्यता, अनुभव र अन्य संस्थामा सम्लग्नता भए सो समेत प्रमाणित गर्ने कागजातको प्रतिलिपि ।
४. नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

अनुसूची– ५

(नियम ४ को उपनियम (१) तथा नियम ७ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)

अनुमतिपत्रका लागि दिने निवेदनको ढाँचा

मितिः................

श्री नेपाल धितोपत्र बोर्ड
. . . . ।

विषयः अनुमतिपत्र पाउँ ।

धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ र सो अन्तर्गत बनेको नियम, विनियम, व्यवस्था तथा अन्य प्रचलित कानूनको अधीनमा रही धितोपत्र बजार संचालन गर्ने इच्छा भएकोले तोकिएको विवरण तथा कागजात संलग्न गरी अनुमतिपत्र पाउँन यो निवेदन पेश गरेका छौ ।

यस निवेदनसाथ सम्लग्न विवरण तथा कागजात सत्य तथ्य छन् र कुनै पनि विवरण जानीजानी लुकाएको वा बढाई चढाई प्रस्तुत गरेको छैन । लुकाएको वा गलत विवरण पेश गरेको ठहरेमा कानून बमोजिम सहुँला बुझाउँला ।

कार्यकारी प्रमुख तथा संचालकहरुः

नाम : दस्तखतः
१.
२.
३.
४.

निवेदक संगठित संस्थाः
नाम : ....
ठेगानाः ....अंचल....................जिल्ला .... गा. वि.स./न.पा./म. न. पा.
टोल....................वडा नं.........ब्लक नं......... फोन नंः................ फ्याक्सः............इमेल ....

संगठित संस्थाको छापः

अनुसूची–६

(नियम ५ को उपनियम (३) संग सम्बन्धित)

नेपाल धितोपत्र बोर्ड

काठमाण्डौ ।

<u>धितोपत्र बजार संचालन अनुमतिपत्र</u>

.............................मा मुख्य कार्यालय रहेको श्री....................................लाई धितोपत्र सम्बन्धी ऐन तथा सो अन्तर्गत बनेका नियम, बिनियम तथा अन्य प्रचलित कानूनको अधीनमा रही धितोपत्र बजार संचालन गर्न यो अनुमतिपत्र प्रदान गरिएको छ ।

नवीकरण भएमा बाहेक यो अनुमतिपत्रको बहाली ....सम्म रहनेछ ।

आधिकारिक दस्तखत :

नामः

पदः

मितिः

अनुसूची–७

(नियम ६ को उपनियम (३) को खण्ड (ख) तथा नियम ७ को उपनियम (२) को खण्ड (ज) संग सम्बन्धित)

जनशक्ति सम्बन्धी बिबरण

क्र. सं.	पूरा नाम	ठेगाना	नियुक्ति मिति	पद	कार्य जिम्मेवारी	शैक्षिक योग्यता

अनुसूची–८

(नियम ८ संग सम्बन्धित)

<u>**अनुमतिपत्र नवीकरणको लागि दिने निवेदनको ढाँचा**</u>

मिति :

श्री नेपाल धितोपत्र बोर्ड
.... ।

बिषयः अनुमतिपत्र नवीकरण गरी पाउँ ।

धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ बमोजिम धितोपत्र बजार संचालन गर्न तहाँबाट प्राप्त अनुमति पत्र मिति . . . . सम्म कायम रहेकोले नवीकरण गरी पाउनका लागि अनुमतिपत्र तथा तोकिएको बार्षिक शुल्क यसै साथ संलग्न गरी पेश गरेको छु ।

आधिकारिक दस्तखत :

नाम :

पद :

संगठित संस्थाको छापः